

תיקון צפוי בחוק לעידוד השקעות הון

אוגוסט 2010
חוזר מקצועי מספר 83/10

ברצוננו לעדכנכם בדבר החלטת הממשלה לבצע תיקון מהותי בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959, במסגרת חוק ההסדרים לשנים 2011-2012 (להלן "התיקון" או "החוק"). יובהר, כי החלטת הממשלה טעונה את אישור הכנסת.

יצוין, כי מטרת התיקון נקבעה כעידוד השקעות הון ויוזמה כלכלית, תוך מתן עדיפות לחדשנות ולאזורי פיתוח ואפשרות ליהנות במקביל הן ממסלול המענקים והן ממסלול הטבות המס.

היות והתיקון מתייחס לחברות בע"מ בלבד - ברית פיקוח/מבט פועלת לשינויו, כך שיכלול גם שותפויות ואגודות שיתופיות חקלאיות בע"מ.

להלן עיקרי התיקון המוצע:

1. מסלול מענקים

- מרכז ההשקעות ימשיך לאשר מענקים לצורך הקמת או הרחבת מפעל או חלק ממנו.
- מרכז ההשקעות יוכל לאשר הענקת מענק או הלוואה למפעל תעשייתי, באופן שיעודד הרחבת פעילות קיימת או הוספת פעילות חדשה לשם הגשמת מטרות החוק. מתן מענק או הלוואה יותנה בהשקעה מצדו של המפעל, בהתאם לתכנית מאושרת. השקעה כאמור אינה חייבת להיות רק בהקמת מפעל או נכס או בהרחבתם, ותוכל להיות גם בהכשרת עובדים, בפיתוחם ובהגדלת תפוקתם ובכל דרך אחרת, ובלבד שהיא מגשימה את מטרות החוק.
- הכללים למתן המענקים או ההלוואות יקבעו, בין היתר, את שיעורי המענק או ההלוואה ביחס להשקעה של המפעל המאושר, ובלבד שלא יעלו על השיעורים הקבועים בתוספת לחוק, אלא אם השרים ימצאו טעם מיוחד לקביעת שיעור נוסף לשיעור האמור, שלא יעלה על 10%.
- מפעל שקיבל החלטת מיסוי מאת רשות המסים ("רולינג") על היותו "מפעל תעשייתי" לצורך מסלול הטבות המס, יוכר על ידי מרכז ההשקעות כ"מפעל תעשייתי" גם לצורך מתן מענק או הלוואה. רשות המסים תראה במפעל שקיבל מענק או הלוואה בהתאם לחוק, ובכלל זה מקדמה על חשבון המענק בשיעור שאינו נמוך מ- 10% מגובה המענק או ההלוואה, כמפעל תעשייתי גם לצורך מסלול הטבות המס.
- מענק או הלוואה יינתנו רק למפעלים הנמצאים באזורי הפיתוח, ובלבד שמפעלים אלו לא נמצאים באזור פיתוח ב'.

2. מסלולי המס

יבוטלו כל מסלולי הטבות המס לתעשייה, הקבועים בחוק, וייקבע, כי מפעל תעשייתי יהיה זכאי לגבי הכנסתו החייבת, שהופקה משנת המס 2011 ואילך, לשיעורי מס חברות מופחתים כדלקמן:

- שיעורי המס לחברות בע"מ תעשייתיות, המקיימות את תנאי החוק, יהיו בשנים 2011 ו-2012: באזור פיתוח א' - 10%, ובשאר הארץ 15%.
- שיעורי המס לחברות תעשייתיות בע"מ, המקיימות את תנאי החוק, בשנת 2013 ואילך: באזור פיתוח א' - 8% ובשאר הארץ 12%.
- שיעור המס המדויק ייקבע במהלך תהליך החקיקה, תוך התייחסות לעמידה במסגרות הפיסיקליות, לרבות ביחס לשיעור מס החברות הרגיל, לפי סעיף 126 לפקודה.
- ההגדרה "הכנסה מוטבת" תתוקן כך שיובהר, כי מדובר בהכנסה ממפעל מוטב מפעילותו בישראל בלבד.
- שיעורי המס ייקבעו באופן אחיד על כל ההכנסה החייבת במס.
- סמכות מנהל רשות המסים לקבוע כללים לעניין ייחוס הכנסות של מי שפועל באזורי פיתוח שונים או של מי שפועל באזור פיתוח ובאזור אחר, תחול גם לגבי מי שפועל מחוץ לישראל.
- שיעור המס שיחול לגבי הדיבידנד המשולם מתוך ההכנסה יהיה שיעור מס קבוע של 15%, ללא הבחנה אם המקבל הוא תושב ישראל או תושב חוץ.
- ייקבע מסלול הטבות מס למפעל תעשייתי, שסך ההכנסה המוטבת מפעילותו בישראל, הוא 1.5 מיליארד ש"ח בשנה לפחות. באם ההכנסה כלולה בדו"ח מאוחד לפי כללי חשבונאות מקובלים בתנאי שסך ההכנסה מפעילות המוטבת מפעילותו בישראל הוא לפחות עשרים מיליארד ש"ח בשנה (להלן: "מפעל תעשייתי מיוחד"). בתקופת ההטבות יהא זכאי מפעל תעשייתי מיוחד לשיעור מס חברות של 5% באזור פיתוח א' ושל 8% בשאר הארץ.

3. אגודה שיתופית חקלאית בע"מ ושותפיות

המצב החוקי כיום

- סעיפים 47(ג) (4) ו- 47(ג) (5) לחוק הקיים מאפשרים שיעורי מס מופחתים לשותפות של יחידים ולאגודות שיתופיות חקלאיות שמפעילות את סעיף 62 לפקודת מס הכנסה. הרציונאל וכוונת המחוקק הייתה שהטבות המס בשותפות ובאגודה שיתופית יהיו דומים לאלו של חברה בע"מ ולא תחול העדפה לסוג התאגיד. מסיבה זו נקט המחוקק בגישה לפיה הרווח, שלא חולק לשותפים בשותפות, ימוסה לפי שיעורי המס המופחתים לרווחים של חברה בע"מ ואילו הרווח, שחולק לשותפים בשותפות, ימוסה בשיעורי המס שכוללים גם את שיעור מס הדיבידנד של חברה בע"מ. ובסך הכל שיעורי המס של חברה בע"מ ושל אגודה שיתופית הם כמעט זהים.
- המבחן לרווח שטרם חולק לשותפים בשותפות או באגודה שיתופית ושזכאי לשיעורי המס המופחתים הוא גובה ההשקעה בנכסים קבועים.

הצעת ברית פיקוח/מבט לתיקון החוק

- בהצעה לתיקון החוק מוצע לבטל את סעיף 47 לחוק ובכלל זה למחוק את הטבות המס לתאגידים מסוג שותפות ואגודה שיתופית. כלומר, הצעה זו מבטלת את הרציונאל בדבר הניטרליות בבחירת סוג התאגיד על פי החוק הקיים.
- לגישתנו ההצעה לא להחיל את הפחתת שיעורי המס על שותפויות ואגודות שיתופיות חקלאיות בע"מ מבטלת את המטרה הראשית של התיקון עצמו, שמבקש לעודד אזורי פיתוח. חלק משמעותי ממפעלי התעשייה בפריפריה הם מפעלי התעשייה הקיבוצית, המאוגדים כאגודה שיתופית חקלאית בע"מ או כשותפות ובכך מונעים מהם את הטבת המס ואת יישום מטרות החוק.
- ברית פיקוח/מבט פנתה לגורמים המטפלים בתיקון החוק בדרישה לשמור על הרציונאל של החוק הקיים ולכלול בהטבות המס שותפויות ואגודות.

נזכיר, כי האמור החוזר זה מבוסס על הצעת חוק ויש להמתין עד לגמר הדיונים בה ולחקיקה ראשית של הכנסת.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות ל:

רו"ח אייל לבנת, בטלפון: 052-3632125 eyal@mbt.org.il

רו"ח אבי אלמגור, בטלפון: 03-6382873 avim@mbt.org.il